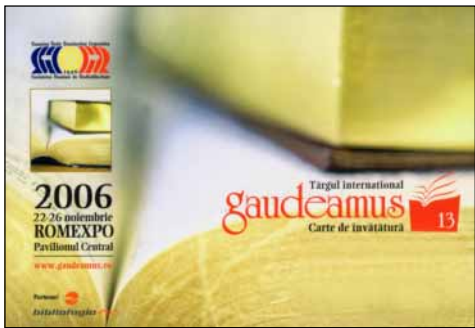

BUCUREȘTI,
22-26 noiembrie
2006TÂRGUL INTERNAȚIONAL DE CARTE
„GAUDEAMUS“ (ediția a XIII-a)

O ediție la standard european

Târgul internațional de carte „Gaudeamus“, ediția a 13-a, s-a deschis la 22 noiembrie a.c. și a fost vizitat de mii de iubitori ai cărții la Pavilionul Romexpo, timp de cinci zile. Au salutată acest eveniment, la inaugurare, *George Cojocaru*, directorul Romexpo, *Adrian Iorgulescu*, ministrul Culturii și Cultelor, *Maria Toghină*, directorul general al Radiodifuziunii, care a organizat acest târg. Ca o noutate, alături de participanți din diverse țări (Franța, Bulgaria, Serbia, Mexic, Belgia, Germania, Anglia, Suedia, Italia, Elveția ș.a.) a existat și un stand al Ambasadei Statului

Israel, cu cărți editate în Israel și în România, scrise de evrei sau despre evrei. Amplasate pe patru nivele, standurile au reprezentat circa 400 de edituri, centre universitare, agenții de difuzare, publicații, tipografii, ONG-uri, institute culturale, asociații, ambasade ș.a. Președinte de onoare al târgului a fost E.S. domnul *Hervé Bolot*, ambasadorul Franței. Organizarea a fost superioară altor ediții prin crearea unor spații de lectură, discuții, tip *Librăria Cărturești*, ca și a unor expoziții cu echipamente de informatică ultramoderne, de ilustrații. Editura Hasefer a organizat în trei zile șase lansări de carte (număr record), pe care le prezentăm separat.

Din multitudinea de cărți (zeci de mii), am reținut și recomandăm următoarele: ● Editura Compania: *Texte de avangardă (1926-1932)*, de *Jonathan X. Uranus*; *Jurnalul 1945-1948* al lui *Emil Dorian*; *Viața lui C. Stere*, de *Z. Ornea*; *Viața lui Dobrogeanu-Gherea*, de *Z. Ornea*; *Tristan Tzara*, de *Fr. Buot*; *Maestri și discipoli*, de *George Steiner*; *Cum încărunește o blondă*, de *A. Bittel* ș.a. ● La „Ideea Europeană“, cărți de *Nadine de Rothschild*, *Nicolae Breban*, *Aura Christi*, *Andrei Codrescu*, *Rilke*, un volum *Problema evreiască* (*Aura Christi*, *Anca Redvis* (româno-evreo-

americană), *Ianoși*, *S. Damian* etc. ● Institutul European (Iași) oferă cărți de *Adrian Niculescu*, *Elfriede Jelinek* ș.a. ● Editura Libra: cărți de *Ileana Cudalb*, *Tania Lovinescu*, *Madeleine Davidsohn* ș.a. ● Editura Academiei Române: *Discursuri de recepție*, manuscrise rare, sinteze, dicționare, letopisețe, manuale etc. Regretăm lipsa unor studii despre trecutul evreilor în România, care depășește două milenii ● Editura Humanitas, cu multe lansări: *Șora*, *Pleșu*, *Grete Tartler*, *Kierkegaard*; autori noi: *Irvin Yalom* despre *Nietzsche* ș.a. Editura (cea mai prestigioasă din țară) oferă cărți de *Romain Gary*, *Hannah Arendt*, *Patrick Süskind*, *Lévinas*, *Ștefan Cazimir*, albume de *Klimt*, *Dali* etc. ● Editura Cartier (Chișinău), care a împlinit zece ani, publică dicționare și cărți de valoare de *Eric Hobsbawm*, *Piaget* ș.a. ● Editura Eminescu vine cu mulți autori, insuficient cunoscuți, dar reținem pe *Moscú Alcalay* cu *Vinovat fără vină*, *Sebastian Costin* cu *Poeme*, *Iosif Naghiu* cu *Teatru* ș.a. ● Editura Trei a propus pe autorul de succes *Marc Levy*, alături de *Elisabeth Roudinesco*, *Derrida*, *Freud*, *Jung* ● Editura All oferă, printre multe alte nume, cărți semate de *Raymond Aron*, *Kissinger*, *Gh. Schwartz*, *Bruno Schulz*, *Gordimer* ● Editura

Polirom, probabil cea mai productivă, incluzând și „Cartea Românească“, este prezentă cu cărți mai vechi și mai noi: *O istorie de Biblie ebraice*, de *Mihai Vladimirescu*, alți autori fiind *A. Oișteanu*, *Marius Oprea*, străini - *Bellow*, *Greene*, *Unamuno*, *Svevo*, *Cela*, *Cortazar*, *Calvino*, *Ph. Roth*, *N. Mailer*, *Rushdie* ș.a. ● Editura Univers: *Amos Oz*, *Boris Vian* ș.a. ● Editura Universal Dalsi a lansat *Cartea prietenilor mei*, vol. II, de regretatul *Iordan Chimet*, și două cărți de *Maria Marian*. În raft am zărit *Leni Caler*, *Gina Alcalay*, *Vahé Godel*, *Zalis* ● „Pro-Editura“ propune o carte monumentală, *Enciclopedia religilor* (trad. *N. Constantinescu*).

Ne oprim din această înșiruire, remarcând „penuria“ de literatură cu tendință spre extremism, xenofobie, „conspiraționism“. Se simte apropierea intrării în U.E.

O ultimă impresie: doi membri ai „Salonului literar R.E.“, *Cristian Balint* și *Daniela Micu*, poeți dotați, tineri (sub 30 de ani), și-au publicat și ne-au oferit două cărți proprii, apărute la Editura Criterion Publishing. Le dorim succes ca și tuturor celor ce încearcă a-și lăsa „numele pe-o carte“.

BORIS MARIAN

Lansări de carte la Editura HASEFER

Ambasadori ai culturii românești în lume: NORMAN MANEA și VICTOR BRAUNER

Prima dintre lansările de carte Hasefer la Târgul „Gaudeamus“, ediția 2006, suită deschisă în prezența consilierului președintelui F.C.E.R., *av. Iulian Sorin*, a fost „Textul nomad“, de *Norman Manea*. După „Casa melcului“, acesta este al doilea volum de interviuri acordate de renumitul scriitor evreu român, stabilit în S.U.A., unor ziaristiști de prestigiu din Europa și America. Anul acesta se împlinesc 20 de ani de când scriitorul a plecat din România fără ca aceasta să plece din fibra cea mai profundă a gândirii și sensibilității sale. A fost nucleul recomandării făcute de directorul Editurii Hasefer, scriitorul *Ștefan Iureș*: „Nu numai că nu s-a rupt de România, dar o poartă cu sine - oameni, probleme, evoluții - ca pe cel mai prețios tezaur interior“. Intervievatul trebuie să aibă capacitatea de a capta și de a fi un

interlocutor de substanță, calități care reies și din acest al doilea volum de interviuri acordate de *Norman Manea*. De altfel, înzestrările menționate l-au făcut apreciat și de studenții de la Universitatea din New York, unde predă literatură europeană. *Ștefan Iureș* s-a referit la un detaliu semnificativ. La 11 septembrie 2001, când s-au prăbușit cele două turnuri de la World Trade Center, profesorul a supus votului studențesc alternativa: să plece acasă sau să rămână la curs. Studenții au optat pentru a continua cursul. „Acest vot spune ceva despre fluidul de comunicare și interesul pentru literatura europeană, pe care profesorul a reușit să-l stărnească studenților“, a conchis vorbitorul. Critic literar, profesor universitar, redactor șef al „Observatorului cultural“, *Carmen Mușat* a pus în discuție o temă sensibilă legată de interesul sau, mai exact, insuficientul interes față de opera scriitorului în România. Ea a accentuat asupra înzestrărilor scriitorului de diagnostician al maladiilor sociale din

spațiul românesc și nu numai. „Interviurile au fost acordate unor personalități foarte diferite ca preocupări, ca etnie [...]. *Norman Manea* are o știință a dialogului, este un orator care reușește să comunice cu ceilalți, fără a se feri să privească cu ochi critic, dar și înțelegător, pe sine ca și pe ceilalți“.

A doua carte Hasefer, „Patimile după Victor Brauner“, de *Emil Nicolae*, ne propune o pasionantă incursiune în viața-opera unui alt ambasador al culturii românești în lume: *Victor Brauner*. O succintă prezentare a autorului a fost făcută de directorul Editurii Hasefer, *Ștefan Iureș*. Criticul de artă, poetul, muzeograful de calitate *Emil Nicolae* se află la al doilea volum dedicat ilustrului său concetățean, unul dintre corifeii avangardismului european, pictorul, graficianul, sculptorul *Victor Brauner*. Primul este valorosul album, scos tot la Hasefer, „*Victor Brauner - la izvoarele operei*“, pentru care autorul a cercetat toate documentele legate de *Victor Brauner* înainte de a pleca la Paris. Prezentarea realizată de criticul literar *Geo Șerban*, cunoscut și pentru lucrări dedicate avangardei în domeniul artelor plastice, a început printr-o confesiune: participarea sa, în urmă cu trei ani, la festivitățile organizate în orașul natal al lui *Victor Brauner* prilejuite de centenarul acestuia. A fost momentul în care l-a cunoscut pe autorul actualei cărți, „truditor pe ogorul de sensuri ale operei marelui pictor avangardist“. Cartea, în opinia lui *Geo Șerban*, pornește de la un *summum* de întrebări iscoditoare despre copilăria personajului studiat, pentru a depista geneza viitoarei opere. Înțelegerea fenomenului a fost facilitată de faptul că autorul este el însuși pietrean și de solida documentare pentru reconstituirea ambianței. Importanța acordată premoniției, atracția pentru mistică își găsesc rădăcinile în copilăria artistului. „Opera lui s-a încărcat de semne-simboluri“. Relevând coerența dintre cele două apariții editoriale - albumul și, acum, cartea -, *Geo Șerban* a vorbit despre „tatonarea vieții subterane a ființei“ preocupată pentru *Victor Brauner*, ca și despre virtuțile sale de poet, îndemnând autorul să-și continue cercetările asupra vieții-operei artistului într-o a treia carte de contribuții la mai buna sa cunoaștere. O incitantă introducere în lectura cărții a fost făcută chiar de *Emil Nicolae*, care a subliniat faptul că *Victor Brauner* nu este un artist tradițional, ci, mai curând, „un șaman pictând în semitransă“.

IULIA DELEANU

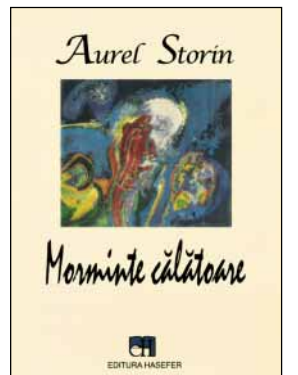
Dezvăluiri de suflet pentru cititori

Sâmbătă, 25 noiembrie, Editura Hasefer a lansat două cărți deosebit de interesante: *Omul care a oprit trezurile spre Auschwitz*, de *David Kranzler* (traducere - *Manase Radnev*), și volumul de poezii *Morminte călătoare*, de *Aurel Storin*.

Referindu-se la primul dintre cele două volume, *Ștefan Iureș*, directorul Editurii Hasefer, a scos în evidență faptul că acesta face parte dintr-o serie de cărți valoroase de istorie a trecutului apropiat, prezentate de editură. *Manase Radnev* a arătat că lucrarea este cu atât mai importantă cu cât „eroii“ sunt de origine română: *George Mantello* (Mandl) - om de afaceri evreu, născut în Bistrița, care, ajungând în Elveția secretar al Ambasadei din Salvador, a eliberat mii de pașapoarte și a făcut o campanie de presă pentru a-i salva pe evreii din Budapesta ce urmau să fie deportați - și consilierul comercial al Ambasadei române din Elveția, diplomatul *Florin Manoliu*, care, cu riscul vieții, l-a ajutat pe *Mantello* în această acțiune (*Manoliu* a și primit din partea Statului Israel distincția de „Drept între Popoare“). În cuvântul său, *Dorin Matei*, redactor-șef al revistei „Magazin Istoric“, care a publicat primul material despre *Mantello* (sub semnătura lui *Manase Radnev*), scoțând în evidență rolul eroilor români, a conchis că, dacă ar fi fost mai mulți oameni ca cei doi, drama evreilor ar fi fost mult atenuată. Luând cuvântul, dr. *Aurel Vainer*, președintele F.C.E.R., a apreciat că ceea ce au făcut *Mantello* și *Manoliu* este mai mult decât salvarea unor vieți, ei reprezentând un model al celor care au încercat să oprească măcelul evreilor.

Prezentându-și volumul de poezii, *Morminte călătoare*, *Aurel Storin* a considerat că, „astăzi, a lansa o carte, mai ales una de poezii, este un gest necuțetat“. Afirmatia lui a fost contrazisă de ceilalți vorbitori. Prof. univ. *Ștefan Cazimir* a arătat că familia lui spirituală a lui *Storin* este cea a poezilor de la începutul secolului trecut. Lirismul lui *Storin* are valențe multiple care ne emoționează. Actorul *Ion Lucian* și-a exprimat bucuria că *Aurel Storin* a scris încă un volum, ceea ce ilustrează că cititorii mai gustă poezia. La rândul său, *Dorel Dorian*, redactorul-șef al R.E., a evocat câteva amintiri din trecutul comun cu autorul, menționând că amândoi au debutat în același timp ca dramaturgi, la „Pomul Verde“ din Iași. Dr. *Aurel Vainer* a scos în evidență ceea ce a numit „obsesia de evreitate a lui *Aurel Storin*“, reflectată pregnant în creațiile din volum. (E.G.)

Două ipostaze ale conștiinței de sine

În a treia zi a Târgului, vineri 24 noiembrie a.c., au fost lansate la standul Editurii Hasefer două cărți valoroase: *Aventuri ale conștiinței de sine*, de *Felicia Antip*, și a doua, *Ștefan Cazimir*, semnată chiar de... *Ștefan Cazimir*. Despre prima carte au vorbit *Vily Auerbach*, redactor la Editura Hasefer, scriitorul *B. Elvin*, redactor-șef la „Lettre Internationales“ (ediția română) și, desigur, autoarea. *Felicia Antip* este prezentă de peste trei decenii în presa culturală românească, fiind o veritabilă specialistă în tot ce este mai interesant pe piața cărții, în lume. Așa cum a afirmat și *Vily Auerbach*, *Felicia Antip* „ține“ o pagină revelatoare în suplimentul „Adevărul literar și artistic“, apreciată de mulți cititori. În 1999, i s-a acordat un premiu special din partea Fundației „Gh. Ursu“ pentru convingerile exprimate contra totalitarismelor (de toate culorile), a xenofobiei. *B. Elvin* a apreciat cartea de eseuri a *Felicii Antip*, caracterul ei memorialistic și sugestiv, ca proza unui roman.

Despre *Ștefan Cazimir* - titlu de carte și nume al autorului - au vorbit *Ștefan Iureș*, directorul Editurii Hasefer, și criticul *Gabriel Dimisianu*, care a evocat anii de început în presa culturală, fiind coleg cu autorul cărții, în 1958, la „Gazeta literară“. „Cartea este încântătoare, o îmbinare de Creangă și Caragiale, Șt. Cazimir fiind un «caragialelog» (sic!)“, a spus *G. Dimisianu*. La finalul lansării, *Ștefan Cazimir* a citit un fragment din carte, care a trezit hazul și interesul virtuailor cititori. Este vorba de două cărți valoroase, pe care le vom recenza într-un număr viitor al revistei. (B.M.M.)

